

Ett kammarspel i slow motion

BOKEN

Don DeLillo:
The Body Artist
(Scribner).

"Tiden tycks passera. Världen händer." Så låter de första orden i Don DeLillos nya roman **The Body Artist**. I det inledande kapitlet visar han vad som händer när ingenting händer. Det sker på ett sätt som gör det omöjligt för mig att inte tänka Beckett. Samma naturliga tonfall och samma självklara sätt att utförligt beskriva ett förlopp som utan närgånget granskande inte hade uppfattats som ett förlopp. DeLillo skriver tillbakalutat och intensivt på samma gång, med släpigt tonfall, fulländad rytm och ett språk som ligger nära, men aldrig är vardags-språk. Närheten skärper läsarens uppmärksamhet. Det är en njutning att uppleva hur DeLillo med subtil elegans skapar ett språk som låter sig avlyssnas som musik.

Romanens första kapitel är sista kapitlet i ett äktenskap. Samlivet sammanfattas i en tjugo sidor lång skildring av den sista gemensamma frukosten. DeLillo uppmärksammar det som inte uppmärksammas under måltiden. Han skriver om hur mat förs till och från köksbordet, hur samtal påbörjas och avslutas, om ord som inte når fram, om repliker som blir hängande i luften några sekunder och om ord som försvinner i samma ögonblick de uttalas. Är frånvaron i andra samliv vid andra frukostbord likartad? Inte hemma hos oss är min omedelbara reaktion, men min hustru skulle nog protestera och jag skulle tvingas ge henne rätt och finna en lämplig (bort) förklaring.

The Body Artist är ett stiliserat kammarspel i slowmotion där man förstår att allt inte har varit som det borde. Hur svårt mannen hade att finna sig tillrätta i (sam) livet uppenbaras

i skarven mellan de två första kapitlen. Där återges en biografisk skiss där vi får veta att mannen skjutit sig själv. Kvinnan, kroppsartisten Lauren Hartke dröjer kvar i huset. Finns väl egentligen inte något skäl till varför hon skulle bli boende i ett hus de bara hyrt för en kort tid. Tomrummet efter mannens död förblir intakt. Telefonsamtalen från vännerna ekar tomt. Så kan livet vara när det inte levts. Hon försöker få ordning på vardagen igen, men den fylls av tystnad och saknad, endast under natten är himlen nära.

Emellanåt fyller Lauren tomrummet med ödsligheten på en landsväg utanför Kotka i Finland. På Internet pågår en livesändning från den inte särskilt trafikerad vägen. Sändningen pågår hela dygnet. Bäst tycker Lauren om att titta under natten när det långa stunder är alldeles dött på vägen. Ibland ringer vänner och frågar hur hon mår. Hon undrar vad hon förväntas sva-

ra. De frågar om hon inte är ensam. Hon svarar att det borde finnas ett annat ord för ensamheten, det hon upplever är något annat.

Lättheten med vilken det går att läsa DeLillo är förrädisk. Han bör läsas långsamt så att mottagandet av den sammanfattade brygden av tankar, känslor, upplevelser och stämningar blir bra. Jag vet bara en annan nu levande amerikansk författare i vars världar jag sugts in med samma nästan hypnotiska kraft. Cormac McCarthys romaner skildrar förhållandet människa och landskap. DeLillo är mer intresserad av (sam) tid och (sam) tal.

Det är Lauren Hartkes envetna försök att minnas det som har varit som är romanen. Hon strävar heroiskt efter att återskapa en närvaro av något som när det en gång var främst var frånvaro. Hur det var den sista

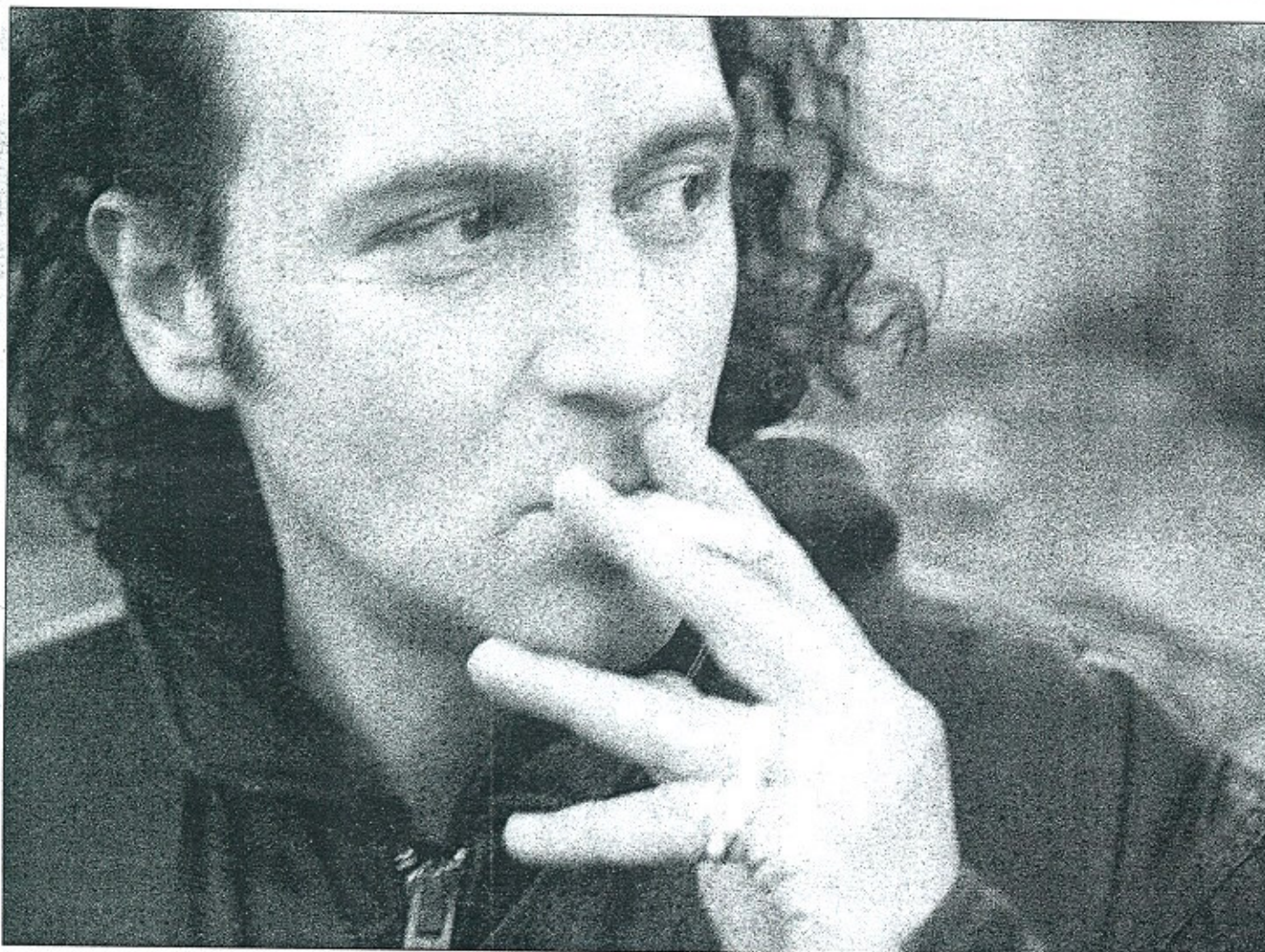
morgonen tillsammans skildras alltså i det inledande

kapitlet, till vilket jag under den fortsatta läsningen ofta återvänder och upptäcker att det växer för varje omläsning. Så är det med mycket av det DeLillo har skrivit, det är svårt att inte återvända till. Om **Underworld**, DeLillos föregående roman, skrev Michael Ondaatje "You pick up and travel with DeLillo anywhere - the bliss of a baseball game, the meeting of old lovers in a desert. He offers us another history of ourselves, the unofficial underground moment."

Så är det. Därför är jag dömd att återvända till det han har skrivit. Det är en dom att mottaga med tacksamhet.

TOMAS POLVALL

Fotnot: I höstas kom Don DeLillos roman *Underworld* ut på svenska. Den recenserades här på kultursidan 27 december.

Kristianstadsbekantingen Jean-Marc Milliére har samlat grovkorniga kvinnobilder i bokform.

Milliéres grovkorniga studier

BOKEN

Grains de beauté
Fotografier av Jean-Marc Milliére
(Accent förlag)

Ännu en gång presenteras kvinnor iförda underkläder och med utslaget hår. Ibland med blicken i fjärran andra gånger med bara bröst. De finns i tidningar och böcker, på film och reklam och jag kan bli så trött på dem, det vill säga den stereotypa framtoningen. Den här gången poserar de unga och vackra kvinnorna

för fotograf **Jean-Marc Milliére**, som samlat bilderna i boken *Grains de beauté*, vilket betyder födelsemärken eller ännu hellre i det här fallet Korn av skönhet. För det rör sig om grovkorniga kvinnostudier.

På innerfliken av boken står att läsa att Milliére i flera år har frilansat som fotograf för svenska tidningar i Paris, men också har arbetat på uppdrag åt bland annat åt Kristianstads Jazzfestival. Förra året fick han coup de cœur-priset på Daguerres nationella fotosa-

long i Paris.

I porträtt, halvbilder och några helbilder visar kvinnorna upp sig till bildtexter fritt efter Eddan på svenska, engelska och franska, som för att illustrera stroforna. Det ger ett ambitiöst intryck, men texterna lyckas inte lyfta bilderna över ordinär flickfotografi eller tillföra dem någon djupare mening. Sammanhanget blir bara så anspråksfullt.

I Milliéres hyllning till kvinnan framträder hon som en

mystisk, åtrådd, hemlighetsfull, iskall, vän, sexig eller syndig varelse. Visst finns här en seriös avsikt att använda ljuset för att skapa bilder av skönhet, men viljan når inte ända fram.

Resultatet blir en serie välformade bilder gjorda med pretentioner, men utan originalitet. Och inte blir de bättre av att breddbilderna som ligger över hela uppslag inte görs rättvisa av layouten.

Potter slängdes i lågorna.

En församling i den amerikanska delstaten New Mexico har bränt Harry Potter-böcker med motiveringen att de anses vara djävulens verk. Till sådana räknades också Walt Disneys Snövit, Stephen Kings skräckromaner och skivor med AC/DC eller Eminem. Bokbålet vid Christ Community Church i Alamogordo föregicks av en predikan av pastor Jack Brock som ansåg att Potterböckerna inspirerar barn till häxkraft, uppger BBC Online. "Bakom detta oskyldiga ansikte finns makter från sataniskt mörker" menade pastor Brock. Han tillstod att han själv inte läst någon av de fyra Potterböckerna men framhöll att han tagit reda på deras innehåll. Flera hundra demonstranter protesterade i Alamogordo mot bokbålet som de såg som ett uttryck av ren okunnighet.

TT SPEKTRA

Falska Picassomålningar

bort från museum. Den turkiska regeringen har tvingats erkänna att fyra målningar på Ankaras statliga konstmuseum visat sig vara Picassoförfalskningar, uppger BBC. Målningarnas äkthet har varit ständigt ifrågasatt. De köptes av turkiska staten genom detektiver som satt sig i förbindelse med svarta marknader.

Målningarna har påståtts komma från det kungliga palatset i Kuwait och skulle ha smugglats ut, ihopvikta, under Iraks invasion 1990. Den kungliga familjen har dock enbart förnekat att den skulle ha förlorat några Picassomålningar. Det räckte också med att skicka fotografier till Picassos son i Paris för att få svaret att de är förfalskningar.

TT SPEKTRA

EVA DANDANELLE